

Plačnina, izveščaj, ponedeljek, vsak dan v uradnih urah: ulice sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisnice se pošiljajo v uradnih urah. Nefrankirane pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik: Stan Godina. — Lastnik tiskarne Edinost. Tisk tiskarna Edinost. Naročnina: ena za mesec L. 7. — 3 mesece L. 19.50, pol leta L. 32. — Za celo leto L. 60. — Za izposojnino mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva: 111, uprave: 117.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotnik. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 centim. — Oglasi, poslanci in vabila po L. 1. — Oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, enajster pa L. 2. — Oglasi naročnine in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Libija in — Julijska Krajina

Vest iz Rima nam je sporočila, da je italijanski minister za kolonije Amendola dovršil svoja preučevanja na licu mesta v Tripolitani. Prišel je gotovo do razsežnih in dragocenih ugotovitev, da bo mogoče sedaj na podlagi nabranega materiala določiti bodočo smeri italijanske kolonialne politike. Ima pa tudi to srečo, da se mu od raznih strani priglajajo vneti in modri svetovalci.

Sicer pa je že g. minister sam v na široko zasnovanem govoru na banketu, prirejenem njemu v čast, v velikih potezah označil te smernice. Njegova politika bo stremela po pomirjenju duhov v kolonijah. Priletni hoče predstavnik domačega prebivalstva sodelovanju s tem, da se bodo spoštovali čustva ljudstva, njegove sege, njegova vera in njegov jezik. To bi bil zares pameten in moder program državnika.

Eden takih modrih svetovalcev, ki je, kakor pravi, že pred italijansko zasledbo opetovano obiskal Tripolitani in je tudi živel v francoski Tuniziji, ki more torej veljavno govoriti o stvar — se je oglašil v "Piccolu".

Nasla nesreča je, pravi, da je v Rimu in celo v ministrstvu za kolonije samem, mnogo ljudi, ki sodijo in sklepajo o stvareh, ki so jim oddaljene in ki jih torej ne morejo poznati. Ti ljudje ne poznajo ne življenja, ne koristi, ki bi jih mogla Italija črpati iz svojih kolonij.

Sedanji neugodni položaj v Tripolitani treba popraviti. Njegov nazor je bil vedno, da treba gojiti lojalno sodelovanje z arabskim življenjem, kar pa da bo možno le tedaj, ako se izloči tisti tučati domačih "gospodincev", ki radi lastnega osebnega interesa podžigajo baje domačine proti Italijanom ter terorizirajo maso s svojim absolutizmom.

Zalostno pa je — nadaljuje — da so tudi Italijani-Tripolitanci, ki ali nezvesto, ali pa — kar je še huje — radi svojih posebnih interesov tirajo propagando sistematičnega obrekovanja te močne afrikanke kolonije, tako oblagodajenje od narave, a tako nepoznane Italijanom in celo tudi italijanski vladi. Zalostno in značilno je že dejstvo, da je imela ta kolonija v dvanajstih letih zasledbo — trinajst guvernerjev! Nadeja se pa, da bo odslej drugače, ker je na vladi v Tripolitani delaven in energičen mož z mnogo praktičnega zmisla. Conte Volpi je že znal vzbuditi v Italijanih Tripolitani zaupanje v bodočnost. Da pa bo mogoče izvesti svoj program, ki si ga je začrtal, je potrebno, da se ne bi ponavljali grehi prejšnjih italijanskih vlad — grehi, ki so izvirali iz brezbrzičnosti in vednega menjavanja guvernerjev in smernic. Po mnenju tega svetovalca se mora najprej izvesti popolna razorožitev domačega prebivalstva. V tem mora biti Italija energična. Nadeja se, da tudi obisk ministra Amendole pripomore k temu.

Tu treba pripomniti dvojno. Najprej je obžalovati, da ni pisec konkretnije označil grehe prejšnjih vlad. Morda bi prišli potem

do izpoznanja, da je poleg razorožitve domačega prebivalstva nujno potrebno še nekaj drugega. Prišli bi do izpoznanja, da ne zadostuje že to, da se prebivalstvu odvzame orožje, marveč da treba tudi — to bi bilo drugo — pomiriti duhove s pametno, pravično in dobrohotno kolonialno politiko napram domačemu prebivalstvu, kakor to znajo na pr. Angleži, ti pravi mojstri kolonialne politike. Ne dotikajo se ne verskih, ne narodnih čustev, ne šeg in navad. Bure na pr., te svoje nekdane najhujše sovražnike, so razorožili s tem, da so jim pustili nedotaknjene vse njihove politične svobode in samostojno ustavno življenje. Angleži se zadovoljujejo s tem, da črpajo čim največje gospodarske koristi iz svojih kolonij, pri čemer pa odpadajo koristi tudi za domače prebivalstvo. Tako je Anglija postala bogata in gospodarica sveta.

Vprašanje Italije v Tripolitani ni torej samo to, ali bo znala in mogla odvzeti prebivalstvu orožje, marveč mu mora odvzeti tudi razloge za nezadovoljstvo z italijansko upravo!

Nasla Julijska Krajina menda ni nikakoli afriška kolonija. Italija si je ni priključila, da bi jo militaristično in politično izkoristila materi — zemlji v prilog, marveč je prišla semkaj v znamenju svobode, človečnosti in pravičnosti. Slovesno se nam je obljubljalo, da ne prihaja, da bi tu zatirala in iztrebljala domače prebivalstvo, marveč da postane prebivalec Julijske Krajine enakopraven in enakopraven sestaven del skupne države.

Nismo kolonija. In vendar nam — in to je tisto, ki nam stiska srce — vsikdar, ko se govori o afriški koloniji po sili prihaja misel na razmere v Julijski Krajini. In res: koliko analogij je tu! Tudi mi imamo osrednjo vlado v Rimu. Tudi o nas sklepajo in odločujejo ljudje, ki prav nič ne poznajo razmer teh krajev in prebivalstva v njih. Tudi pri nas imamo svoje julijsko — krajinske "signorotte" — kakor nazivljajo pisec one v Tripolitani —, ki radi svoje koristi podžigajo spore in izživajo sovraštva. Tudi pri nas se menjavajo guvernerji in mogotci pri različnih upravah, tako da ni nobene stalnosti v sistemu, nobenih določenih smernic, nobene avtoritete, ker si vsak podrejeni organ prilagodi in tolmači zakone in odredbe — po svoje. Tudi nas hočejo krotiti z orožjem in birokratičnim aparatom, ne da bi kdor mislil na pomirjenje duhov s pametno in pravično upravno politiko. Nič ne misli na prvo in glavno potrebo: na potrebo miru in zadovoljstva med državljani!

Nismo kolonija. Uprava te naše civilizirane dežele z nje inteligentnim prebivalstvom pa je vendar taka, kakor da smo kakoli afriška kolonija! Tudi pri nas delajo vladalci iste pogrške, kakor so jih — glasom gornje ugotovitve — delali doslej guvernerji v Tripolitani! In to ne v korist in čast Italije — kar izrecno priznava pisec.

Italija

Sporazum med Italijo in Jugoslavijo

RIM, 15. Po nalogu belgrajske vlade je poslanik kraljevine SHS Antonijević izročil rimski vladi noto, v kateri izjavlja vlada kraljevine SHS, da sprejema konvencije glede mesta Zadra v oni obliki, kakor so bile sestavljene od ministra dr. Krstelja.

BELGRAD, 15. Minister zunanjih zadev dr. Ninčić je poslal po posredovanju rimskega poslanika Antonijevića italijanski vladi noto, v kateri jugoslovenska vlada izjavlja, da sprejema zadrske konvencije. Jugoslavija je pripravljena dovoliti mestu Zadru svobodno prometno cono v širini 5 do 20 km. Glede italijanskih šol za italijansko narodno manjšino v Jugoslaviji pa vlada izjavlja, da prevzema vse one obveznosti, ki so določene v saintgermainski pogodbi glede šolstva narodnih manjšin. Pričakujejo, da bo končno sporazum odobren tekom dveh ali štirih dni. Konvencije podpisje italijanski zunanji minister Schanzer, na kar obe vladi izvedeta sporazum na podlagi predlogov, ki jih je stavil Lloyd George.

Parlamentarna skupina italijanske ljudske stranke izrazila z-upnico vodstvu

RIM, 15. Včeraj zvečer je imela parlamentarna skupina italijanske ljudske stranke sešatek pod predsedstvom poslanca De Gasperi-ja. Poslanec De Gasperi je poročal o delovanju skupine, v časi sešatek parlamenta in po razpravi, katere so se udeležili poslanci Tavini, Miglioli, Vassallo, Coris, Meda, Cavazzoni, Marino, Mauro, Banderalli in drugi je bila z veliko večino sprejeta sledeča resolucija: "Skupina odobrava poročilo vodstva in odlaga pretres sedanega političnega položaja. Na predlog poslanca Tavini je bila dalje sprejeta resolucija, naj se vodstvu naloži, da poskrbi za razlago določb o imenovanju zastopnikov skupine v posamezne parlamentarne komisije.

Včerajšnja seja ministrskega sveta

RIM, 15. Včeraj se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 9.30 do 11.30. Prisotni so bili vsi ministri razen ministra Riccia. Minister za zunanje zade-

demokrati in radikali radi imenovanja ministra notranjih del in radi imenovanja Radoja Jovanovića članom državnega sveta, katero imenovanje predlagajo demokrati, a radikali mu nasprotujejo. Na drugi strani pa se je tudi poostiril konflikt med SKS in vladno večino.

Stališče SKS glede gradnje slovenskih železnic je v bistvu neizpremenjeno. Do danes ni bil dosežen nikakoli pozitiven rezultat sporazuma. Minister financ dr. Kosta Kumanudi in minister zaobračaja sta imela daljši sešatek z ministrom poljedelstva Ivanor. Pucjem. Oba ministra sta naznaila Pucju, da bi bila vlada pripravljena dati za slovenske železnice poleg zneska, določenega iz investicijskega posojila za železnice v Sloveniji, še znesek devetih milijonov zlatih frankov iz ameriškega posojila. Minister Pucelj je ta predlog zavrnil z motivacijo, da je znesek nezadosten in da je za gradnjo od SKS zahtevanih železniških prog Kočevje - Vrbovsko in Sevnica - Št. Janž potreben najmanj znesek petih milijonov dolarjev, ki bi se naj vzel iz ameriškega posojila. Obenem je minister Pucelj izjavil Kumanudiju in Staniču, da bo parlamentarni klub SKS izvajal vse konsekvence v slučaju, da se ne ugodni zahtevi SKS.

Pogajanja med SKS in vladno večino, kakor rečeno, niso še dovedla do pozitivnih rezultatov. Situacija pa se je tudi še poostрила na ta način, ker je prišlo do diferenc med demokrati in radikali. Ministrski predsednik Nikola Pašić je pisemno obvestil predsednika demokratske stranke Ljubo Davidovića, da radikali klub ne more sprejeti kandidature posl. Dragoljuba Pečića za ministra notranjih zadev. Radikalni klub tej kandidaturi ne more načeloma privoliti. Radikalni klub pa dalje sprejme na znanje, da se minister za socialno politiko dr. Gregor Žerjav povrne na svoje mesto. To pismo je Ljubo Davidović prečital na seji demokratskega kluba. V klubu je nastalo veliko nezadovoljstvo, ker smatrajo demokratije to za veliko taktično neolajnost od strani radikalcev, ko se vmešavajo v notranje zadeve demokratskega kluba. Demokratski klub je sklenil, da vstraja še nadalje pri kandidaturi poslanca Pečića za notranjega ministra. Predsednik demokratske stranke Davidović je o tem sklepu obvestil ministrskega predsednika. Obvestil ga je dalje tudi, da klub še nadalje podpira Radoja Jovanovića za člana državnega sveta.

BELGRAD, 15. Odgovor demokratskega kluba je mahoma poostiril parlamentarni položaj. Ministrski predsednik Nikola Pašić se je na to odločil, da poda demisijsko celokupnega kabineta radi imenovanja notranjega ministra.

BELGRAD, 15. V parlamentu se zelo mnogo razmotriva možnost, da radikali sploh izstopijo iz vladne koalicije in da takoj prično s pripravami za nove volitve. Pojavila se je tudi kombinacija, da sestavijo demokratije novo vlado, ki naj bi edino le spravila pod streho proračun in prešla takoj na to k novim volitvam. Tudi posojilni zakon je sedaj v nevarnosti, da ga skupščina tekom sedanjega zasedanja še ne sprejme.

BELGRAD, 15. Finančni odbor je predložil plenumu narodne skupščine zakon o ameriškem posojilu v znesku 100 milijonov dolarjev.

BELGRAD, 15. Parlamentarni klub SKS je neomajno odločen za to, da preide v opozicijo in da glasuje proti proračunu, če se ne bi upoštevale zahteve samostojnih kmetov glede železnice v Sloveniji.

BELGRAD, 15. Na sestanku, ki je bil med ministri dr. Kumanudijem, Staničem in Ivanor Pucjem, je minister zaobračaja kategorično izjavil, da mora država voditi državno, ne pa pokrajinske politike. Država mora v prvi vrsti sedaj skrbeti za eno železniške proge, ki so neobhodno potrebne. S tega stališča so železnice bolj potrebne Črnigori, kakor pa Sloveniji. Minister Kumanudi je končno izjavil, da je pripravljen dati iz posojila Sloveniji 9 milijonov zlatih frankov, dočim je Pucelj zahteval 15 milijonov. Splošno pa pričakujejo, da se poostre parlamentarna situacija razčisti tekom par dni.

Nove doklade na alkoholne pijače

BELGRAD, 15. Minister financ name-rava potom zakona upeljati nove doklade, oziroma takse na vino, pivo, žganje in črno kavo. Te doklade se bodo pobirale po vseh lokalih. Minister financ pričakuje, da bo na ta način dobil nov vir izdatnih dohodkov. Računa, da prejme država letno 50 milijonov dinarjev.

Poljska

Koranty bo sestavil novo vlado

VARSAVA, 15. Po dveh tednih posvetovanja med državnim predsednikom in načelniki posameznih parlamentarnih skupin je določila osrednja parlamentarna komisija Koranty-ja za ministrskega predsednika. Za Koranty-ja so vse skupine desnice, ki štejejo 219 poslancev, med tem ko jih šteje sredina in levica 206. Pričakuje se, da bo državni predsednik sprejel priporočilo državne zbornice in bo poveril sestavo nove vlade Koranty-ju.

Predsednik Pilsudski odstopi?

VARSAVA, 15. Državni predsednik maršal Pilsudski je imel pogovor s predsednikom parlamenta, v katerem je sporočil razloge, vsled katerih je nasproten imeno-

vanju Koranty-ja za ministrskega predsednika. Ker pa noče s svojim nasprotovanjem preprečiti Koranty-ju sestavo vlade, bo vsled tega rajši on sam odstopil s svojega mesta. Poljski parlament je določil Koranty-ja za kandidata za stolec ministrskega predsednika z 219 glasovi proti 206.

Francija

Praznik 14. julija v Franciji. — Atentat na predsednika republike Milleranda

PARIZ, 15. Včeraj se je kot po navadi obhajala po vsej Franciji obletnica zavzetja pariške bastije. Uradni del tega narodnega praznika predstavlja običajna vojaška parada. Paradi v Parizu so prisostvovali Predsednik republike, vlada, maršal Foch, Joffre, Petain, Franchet d'Esperay. Fayolle ter velika množica ljudstva. Fayolle in Franchet d'Esperay sta bila imenovana za maršala pred kratkim in predsednik republike Millerand jima je izročil maršalsko palico včeraj pred zbranimi četami.

Po končani svečanosti se je odpeljal predsednik Millerand v sprevedu, v katerem je bilo več avtomobilov, v elizejsko palačo. Ko je prišel sprevod v Avenue Mérimy, sta počila dva strela. V istem hipu je šel mimo avtomobil policijskega prefekta. Policijski agenti so takoj prišli napadalec in ga odpeljali na policijski komisariat. Tam je povedal, da se kliče Gustav Bonvet, rojen v Angeri l. 1898. Izjavil je, da on tisti, ki je ustrelil, toda dodal je, da ni imel namena ubiti ne predsednika republike ne policijskega prefekta, temveč da je hotel izvršiti politično demonstracijo. Pri preiskavi na njegovem stanovanju je policija zasegla mnogo anarhističnih brošur. Dalje se je ugotovilo, da je napadalec znana oseba med pariškimi anarhisti in da sodeluje tudi pri anarhističnem listu "Libertaire". Atentat je bil namenjen predsedniku Millerandu, kakor se je pozneje ugotovilo.

PARIZ, 15. Po atentatu je obiskalo predsednika republike mnogo odličnih oseb, ki so mu čestitale, da je srečno ušel nevarnosti. Ravnotako je Millerand prejel veliko število brzojavk. Listi dajajo enodusno izraza radosti, da se je predsednik republike rešil, ter naglašajo, da je zločinec osamljen blaznež. Obenem pa pravijo, da ga je naščuvala komunistična propaganda, kakor se da sklepati po uspehih preiskave na njegovem stanovanju. Večina pariških listov zahteva, da se mora napraviti konec prevratni propagandi, ter povdarja z zadoščenjem, da je množica obkolila predsednika Milleranda, da ga zaščiti, ter da je planila na napadalec in ga hotela linčati.

Železniška nesreča. — Več žrtev

PARIZ, 15. Včeraj ob 18 je skočil s tira vlak, ki je privozil iz okolice na severno pariško postajo. Nesreča se je pripetila na razdalji kakih 400 metrov od postaje. Dve osebi sta bili ubiti in nad petdeset jih je bilo ranjenih.

Nov način cepljenja koz

PARIZ, 15. V Parizu se vršijo te dni poizkusi novega načina cepljenja koz proti tifusu, koleri in griži. Ta nov način obetajo v tem, da se serum zavziva skozi usta, mesto da bi se vbrizgaval v kri. Uspehi dosedanjih poskusov so zelo povoljni. Od 1236 oseb, ki so bile cepljene na ta način, sta dobili samo dve tifusi.

Argentinski predsednik v Parizu

PARIZ, 15. Snoči je prišel semkaj predsednik argentinske republike dr. De Alvear.

Anglija

Finančni položaj Anglije se stalno boljša

LONDON, 15. Pri razpravi zakona o proračunu je Asquith naglašal, da ima Anglija skoraj ves svoj dolg pri Zedinjenih državah. Zedinjene države — je rekel Asquith — so napravile stvari zavezničev eno največjih uslug. V interesu dolžnikov in upnikov je, da se uredi plačevanje teh dolgov tako, da bo pomagano razvoju trgovine med obema državama. Sir Robert Horne je rekel, da znaša dolg Anglije napram Zedinjenim državam po sedanjem tečaju 938 milijonov šterlingov. Tekoči dolg angleške države se je skrilil na 400 milijonov šterlingov. Notranji dolg je znašal prvotno za proračunsko leto 1922 — 23 155 milijonov šterlingov, a je bil potem skrčen na 42 milijonov. Te številke — je naglasil Sir Robert Horne — dokazujejo, da se gospodarski položaj Anglije bolj in bolj krepi. Kar se tiče svetovnega finančnega položaja je rekel, da je skrajno resen. Položaj Avstrije se je poslabšal in položaj Nemčije resno vznemirja politične kroge. O obeh vprašanjih se bodo zaveznički v kratkem skupno posvetovali. Kar dolgujemo Zedinjenim državam, jim bomo plačali. Zedinjene države so zahtevale, naj proučimo vprašanje konsolidacije našega dolga napram njim. Mi bomo ustregli njihovi želji.

Sporazum med Anglijo in Francijo glede preiskave o grozodejstvih v Mali Aziji

LONDON, 15. Po neki vesti Reuterjeve agencije je francoska vlada sprejela predlog, naj bo komisija za poizvedovanje o grozodejstvih v Mali Aziji sestavljena iz pripadnikov nevtralnih držav. Misli se, da bo ta predlog sprejela tudi angleška vlada, ako ji ga predloži francoska vlada, in to vsled tega, ker imajo zavezniški veliki

komisarji v Carigradu itak že polne roke posla radi konference o bližnjem vzhodu, ki se pripravlja med zaveznički ter Grki in Turki.

Predsednik argentinske republike obišče tudi London

LONDON, 15. Reuterjeva agencija javlja, da obišče predsednik argentinske republike dr. De Alvear tudi London. V London pride v torek ali v sredo. De Alvear bo povabljen od angleškega kralja k zajutruku, a angleška vlada priredi njemu v čast veliko pojedino. Predsednik ostane v Londonu en teden.

Nemčija

Položaj na Bavarskem

BERLIN, 15. Načelnik bavarske ljudske stranke dr. Heins je izjavil v pogovoru z dopisnikom dunajskega lista "Neue Freie Presse", z ozirom na govorice o nekakem punktu bavarske desnice, da bavarska ljudska stranka ne taji, da je monarhistična, toda monarhistična vstaja bi bila mogoča le tedaj, ko bi se severna Nemčija odrekla pravicam, ki ji jih daje ustava. Na Bavarskem — je rekel dr. Heins — ne misli noben pameten človek na monarhistično vstajo. Ko bi se napravil tak poskus, bi se mu uprlo gotovo 80% bavarskega prebivalstva.

Zveza socialističnih strank v Nemčiji

BERLIN, 15. Večinski in neodvisni socialisti so sklenili, da osnujejo zvezo socialističnih strank v državnem zboru radi skupnega nastopa.

Avstrija

Vprašanje nove emisijske banke pred državnim zborom

DUNAJ, 14. Avstrijski državni zbor je sprejel v drugem čitanju zakonski načrt o ustanovitvi nove avstrijske emisijske banke.

Avstrijsko vprašanje

Avstrijsko vprašanje postaja vsled bolj in bolj grozečega gospodarskega poloma skrajno pereče. Po mnenju najvidnejših predstavnikov udruženj mednarodnih finančnih in bančnih močnikov, kakor n. pr. po mnenju ameriškega bankirja Vanderripa, je sedanja Avstrija veliki sod smodnika, v katerega lahko pade vsak čas iskra avstrijske revolucije, ki bi gotovo izzvala nov požar v vsej Evropi.

O avstrijskem vprašanju je priobčila gospodarska smotra "Internationaler Donau Lloyd" pred kratkim izpod peresa dr. Ja oec. publ. Franca Frischa zanimiv članek, v katerem se naglašajo predvsem pomen nove emisijske banke, ki je po mnenju pisca odločilen korak na poti k rešitvi tega vprašanja. Načrt za mednarodno posojilo Nemčiji je propadel — ugotavlja dr. Frisch — kajti Amerikanci ne smatrajo za primerno dati Nemčiji posojilo samo zato, da bo lahko plačala vojno odškodnino. Tudi upanje Avstrije na zunanje posojilo je propadlo in ta uboga dežela je na koncu. Začetek propasti se kaže v novem padanju vrednosti denarja in v panični zmešnjavi na vseh poljih gospodarskega življenja. Ves svet je pričakoval pred kratkim finančni in gospodarski polom te dežele, ki bi imel zle posledice za vso ostalo Evropo. Tedaj pa so napravili vodilni možje v Avstriji odločilen korak, sklenili so zbrati zadnje moči in si pomagati sami, ker pomoč od zunaj le noče priti. Misel na priključitev k Nemčiji se je opustila iz dveh razlogov: prvič nasprotujejo taki rešitvi zaveznički, drugič pa si je Nemci sami ne želijo več, kajti Nemčija bi si s priključitvijo Avstrije le poslabšala svoj lastni že itak nezakonsni gospodarski položaj. Pri takih okoliščinah preostaja za ublažitev krize in zboljšanje položaja le eno sredstvo: nape-ti vse moči!

Zastopniki avstrijskih bank so sklenili, da bodo pri ustanovitvi nove emisijske banke za Avstrijo izdatno sodelovali. V novejši zgodovini avstrijskih financ je ta sklep čuden in nepričakovan pojav. Od začetka gospodarskega poloma do pred kratkim so hramci prisostvovali avstrijski bankirji prizadevanjem in naporom države povsem ravnodušno, kakor da bi se jih nič ne tikalo. Padanje vrednosti denarja so promatrati le z vidika novih konjunktur, ki so se jim nudile, in niso prav nič mislili, kakšen bi mogel biti konec. Sedaj pa so morali izpregledati, kajti to pot gre že tudi za njihovo lastno kožo. Se en korak in nastal bi popoln polom državnih financ, ki bi zrušil tudi vse zasebno gospodarstvo! Finančni polom, ki je grozil, bi pa bil imel za posledico tudi polom vseh bančnih podjetij. Odtod nagli sklep bankirjev, da bodo sodelovali pri ustanovitvi nove emisijske banke. Ta korak je bil vsled svoje resnosti zelo učinkovit. Emisijska banka ni še ustanovljena toda kljub temu so tečaj inziromskega denarja nana-glooma padli. Mnogo spekulativcev z valutami je bilo vsled tega uničenih, toda revolucionarno razpoloženje ljudskih množic je bilo ublaženo in nevihta, ki je imela vsak hip izbruhniti, je bila odvrnjena.

Ustanovitev nove emisijske banke in dejstvo, da se izda nov denar, kažeta, da so prišli odlični krogi v Avstriji do prepričanja, da se sedanje valutne razmere na danjo ozdraviti potom vzostopnega razvoja na boljše. Treba je takoj ustvariti nove

enoto, kajti odmerjanje vrednosti današnjih denarnej enote je popolnoma nezanesljivo in stvaritev nove denarne enote je najpotrebnejši korak in mora biti tudi prvi. Obenem pa se namerava dati primerno kritje tudi staremu denarju, to pa samo zato, da se prepreči nadaljnje padanje starega denarja, da se tako ohrani neko stalno razmerje med obojnim denarjem. To je potrebno vsled tega, ker bo stara banka morala izdajati bankovce še nekaj časa po ustanovitvi nove emisijske banke. Ako bi bankovci stare banke ne imeli stalnega tečaja, bi neizogibno sledila nova zmeda v gospodarskem življenju Avstrije.

Nova avstrijska emisijska banka bo imela temeljno glavno v znesku 100 milijonov švicarskih frankov, ki bodo tvorili podlago za izdajanje novih bankovcev. Ta nova banka, novi finančni program avstrijske vlade, ki predvideva resno varčevanje, dalje nameravana odprava primankljaja, ki se z dohodki od davkov ne more kriti, potem notranjega, ako bo treba tudi prisilnega posojila, vse to kaže, da je Avstrija sklenila ubrati pot velikih odločilnih potez. Ko so bili že na robu propasti, so avstrijski politiki in finančniki uvideli, da je tanzanje zastoj, da je Avstrija brez zunanjega posojila izgubljena in da se mora, postaviti na "lastne noge".

Ako se Avstriji potkus posreči, bo rešena ona sama in tudi Evropa si bo lahko oddehnila za več časa. Mnogo pa je odvisno v tem oziru od tega, ali se bo malemu številu treznih ljudi posrečilo ublažiti nezapolnjenost med širokimi sloji in ali se bo dalo vse, kar se predvideva v novem finančnem programu, tudi izvesti in uresničiti. Izbruh iz zadnjega časa dokazuje, da je ljudska dednost v Avstriji bolna, vsled česar bi bilo v interesu vse Evrope tem bolj želeli, da bi Avstrija na svojem usodnem razpotju krenila po pravi poti. Dr. Frisch meni, da kažejo zadnji odločni poskusi samopomoči, da je Avstrija vendar morda našla pravo smer.

Bodočnost bo najbrže v kratkem pokazala, v koliko je ta optimizem upravičen. Vsekakor pa se bo vsakdo strinjal s piscem, ko trdi, da se sedaj vsa Evropa napeto zanima za razvoj političnih in gospodarskih razmer v Avstriji. Dodajmo, da se za položaj Avstrije ne zanima samo Evropa, temveč tudi Amerika, kakor smo mimogrede povedali zgoraj, ko smo uvodoma omenili Vanderlipov pesimizem glede bodočnosti Avstrije. In gospod Frank Vanderlip je zares velik pesimist v tem oziru, kakor nam dokazuje njegove izjave, ki sta jih pred kratkim objavila "Chicago Tribune" in "New York World". Po mnenju Amerikana Vanderlipa avstrijska kriza ni samo finančna, temveč v veliki meri tudi politična narave. Avstrija je prišla ob ves politični ugled in njeno ogromno glavno mesto Dunaj bo zadela enaka usoda kot Petrograd. Zraven tega ima ta država močne sosedje, ki ji niso naklonjeni. Vseled tega je treba najti za Avstrijo formulo, s katero bi se povzdignil njen politični prestiž. Avstriji je potreben nekaj politični varuh ali pokrovitelj, država, ki bi sprejela nekak mandat nad to državo. Med evropskimi državami bi mogla vršiti to nalogo edino Anglija, ako bi sama ne imela doma v svoji hiši dovolj neprijetnih skrbi (irsko vprašanje, brezposelnost 1.500.000 delavcev in dr.). Ostaja torej še Amerika, toda v Zedinjenih državah odločilni krogi še dolgo ne bodo znali pravilno pojmovati in ocenjevati pravega položaja v Evropi, vsled česar se Avstrija tudi s strani Amerike ne more nadejati nikakoli pomoči v pravem pomenu besede.

Iz vseh teh razlogov je Vanderlip velik pesimist. Ena stvar pa je kljub vsam gotova: se svojim resnim prizadevanjem, da bi našla izhod iz sedanjega krize z lastnimi močmi, je Avstrija brez dvoma na pravi poti. Osnovnemu svetu mora pokazati, da ima resno voljo "sama sebi pomagati". Ustanovitev nove emisijske banke in novi finančni program vlade predstavljata v vsakem oziru dva resna poskusa. Obenem pa je tudi politični ugled vsake države, o katerem govori Vanderlip, v veliki meri odvisen od tega, ali kaže sama kaj volje do življenja ali ne.

Po sklepu beneške konference o južni železnici

Konferenca o južni železnici v Benetkah je končala svoje delo in s tem je obrat na tej železnici zagotovljen in zjamčen. Razmeroma povoljni uspehi so se mogli doseči le vsled tega, ker se konference najtežjeje vprašanja, namreč plačevanja letnih obrokov za sedaj ni doteknila. Rešitev tega vprašanja je prepuščena novi konferenci, ki se bo vršila v Rimu v mesecu oktobru. Po nekem poročilu agencije "Volta" pa se vršijo že sedaj v Rimu pogajanja s francoskimi prioritarji o vprašanju letnih obrokov. Dokler se to vprašanje končno ne reši, bo vsaka rešitev celokupnega vprašanja južne železnice le počasna.

Francoski prioritarji skrivajo do sedaj zelo skrbno svoje želje in zahteve. V neki meri so pa postale njihove zahteve bolj znane vsled tega, ker so italijanski prioritarji razglasili v javnosti svoje zahteve, ki se v glavnem krijejo z zahtevami francoskih posestnikov 3%ni prioritet. Italijanska vlada se zdi da namerava izjaviti iz senzermske pogodbe pravico ustaviti plačevanje letnih obrokov, toda italijanski prioritarji se sklicujejo na isto pogodbo, in sicer na čl. 249. b 202. in čl. 320., ki izključuje zaseg železnice, ki so bile dane od sovražnika v zakup zasebnim društvom. Italijanski prioritarji so sedaj precej nepopustljivi in vsled tega se slišijo že popularni glasovi v prilog zadovoljivosti te skupine

prioritarjev. V vprašanju letnih obrokov pa odklanja italijanska vlada vsako posebno popuščanje napram italijanskim prioritarjem. Rimska "Tribuna" pa namiguje, da bi se dala najti oblika posebnih popustitev, s katerimi bi se italijanski prioritarji zadovoljili. Ali so take popustitve sploh mogoče in ali bodo francoski prioritarji nanje pristali, to se bo še le videlo. Francozi imajo namreč mnogo več prioritet nego Italijani. Vrednost francoskega imetja znaša 1½ milijardo frankov v zlatu, med tem ko ne dosega imetje Italijanov niti ene desetine tega zneska.

S tem, kar so dosegli v Benetkah, so prioritarji lahko zadovoljni, ker so dosegli več kot so pričakovali. Vrednost prioritet južne železnice sedaj iz dveh postavk: iz stalne postavke v znesku letnih vsaj 20 milijonov frankov v zlatu, ki jih bodo morale prispevati države, katere so pri železnici zainteresirane, in iz postavke, ki izvira iz letnih obrokov. Ne glede na znesek druge postavke, ki se za sedaj še ne more določiti, se da sklepati o sedanjih vrednostih prioritet južne železnice iz minimalne zakupne rente, ki znaša 20 milijonov frankov v zlatu, kakor tudi iz dejstva, da se nahaja v prometu okoli 2.400.000 prioritet. Iz tega sledi, da znaša vrednost posamezne prioritete 80 zlatih frankov. Rimska "Tribuna" pravi, da bo italijanska vlada morda pripravljena dovoliti večje popustitve, tako da bi se vrednost prioritete južne železnice zvišala na 150 zlatih frankov. "Tribuna" pripominja, da bodo italijanski prioritarji lahko zadovoljni, kajti tečaj prioritet se je pred vojno gibal med 220 in 240 franki.

Kar se tiče delnic južne železnice, se zdi da so izglede za te papirje mnogo manj povoljni, kajti finančne ugodnosti, ki izhajajo iz zakupa južne železnice, gredo le prioritarjem v prid. Pri tem pa je treba upoštevati dejstvo, da je Italija kupila svoj čas večino delnic južne železnice po zelo povoljnih tečajih, vsled česar ne bodo trpele italijanske delnice nikake izgube, in to tudi radi tega ne, ker se je nakup izvršil z avstrijskimi kronami. 60% nemških lombard se baje nahaja v posesti reparacijske komisije. Mnogo drugih postavk imata dunajska in pariška Rothschildova tvrdka.

Po sporazumih, ki so se dosegli, je razvidno, da je prejem železnice v državni obrat le fakultativen, nikakor pa ne obvezen. Do sedaj je vzela le italijan. država v svoj obrat tisti del proge, ki se nahaja na italijanskem ozemlju, a sedaj se bodo najbrže odločile tudi druge države za najem. Za Italijo breme, ki ga bo zahteval najem ali zakup železnice, ne bo veliko, pač pa za Jugoslavijo, Ogrsko in predvsem za Avstrijo. Prispevek v znesku 6.700.000 zlatih frankov na leto bi pomenil za Avstrijo in njene finance ogromno breme in dovoljeno je domniti, ali bo Avstrija spričo strahnega primanjkljaja v svojem proračunu sploh mogla pripraviati toliko denarja. Ako bi pa kakšna država ne mogla izpolniti svojih obvez, bi propadla vsa s trudom sezidana zgradba in ves našt za rešitev vprašanja južne železnice bi se moral postaviti na novo in popolnoma drugačno podlago.

Kar se je v Benetkah sklenilo o svobodnem prehodu čez mejo, o jamstvih za promet tranzitni promet, o olajšavah pri prehodu blaga čez mejo itd., ima le teoretičen pomen, kajti vsa ta vprašanja se dajo uspešno rešiti le potom dogovorov med posameznimi državami. Ravno tako ima ponovna izjava, da se tozadevni sklepi konference v Barceloni in Portorose potrjujejo, le relativno vrednost.

Za Trst pomeni beneška konferenca razočaranje. Dejstvo, da bo Italija prispevala za vsako tone blaga, ki pojde skozi Trst, 2 franka v zlatu do najvišjega zneska 4.000.000 frankov, ima za Trst za vsak način precejšnjo važnost, toda njegove večje vrednosti bi imelo, ko bi se bila ohranila enotnost južne železnice. Najvažnejši sklep, ki se tiče prometa, pa je sklep, da se določijo mednarodne tarife na podlagi enotne valute. Ali bodo te enotne tarife imele trajen pomen, bo odvisno od političnih odnosov med nasledstvenimi državami. Le v slučaju, da postanejo ti odnosi dobri, bo vsemu državam in tudi Jugoslaviji na tem, da ostanje stare prometne poti ohranjene in da se transitni promet zopet obrne v Trst, kakor je bilo nekaj.

Dnevne vesti

Imenik porotnikov. Opozorjamo naše čitatelje na dolžnost, ki jim jo nalaga zakon, da se prijavijo na anagrafični urad tržaške občine v svrhu sestave imenika porotnikov. Po zakonu zapade tisti, ki se ne prijavijo kazni 50 lir. Rok za vpis poteče dne 31. julija t. l. Kdor nima časa, da se osebno prijava, stori to lahko pismeno s tem, da priobči anagrafičnemu uradu (imenik porotnikov, soba 35) sledeče podatke: Ime, priimek, ime očeta, ime matere ter njeno dediško ime, rojstni dan in kraj, ime občine, v katero je pristojen, zanimanje, sedanje bivališče. Navajamo tu glavne določbe zakona glede imenika porotnikov, v kolikor pridejo z ozirom na naše razmere v poštev: V seznam porotnikov se vpisujejo vsi tisti, ki imajo sledeče pogoje: I. ki so italijanski državljani in uživajo vse civilne in politične pravice; II. ki imajo najmanj 25 in ne več kot 65 let; III. ki spadajo v eno sledečih kategorij:

Senatorji, poslanci in vsi bivši člani parlamenta; odvetniki, pravniki pri sodnih dvorih in sodnih tajniki; doktorji in absolventi vseučilišč in tisti, ki imajo kako diplomu ali izpričevalo iz licejev, gimnazij, realk, učiteljskih in sploh drugih učnih zavodov, ki so priznani od vlade; službojci, bivši in častni profesorji vseučilišč, srednjih šol, akademij, lepih znanosti, šol za inžen-

irje ter dekani, ravnatelji in rektorji teh zavodov; tisti, ki so bili pokrajinski svetniki; civilni in vojaški uradniki, katerih plača znaša najmanj 2000 lir na leto ali imajo pokojnino, ki znaša najmanj 1000 lir na leto; tisti, ki so objavili kako leposlovno, znanstveno delo, ali sploh kak duševni proizvod; inženirji, arhitekti, geometri, zemljemerni, računski in likvidacijski uradniki, farmacisti, veterinarji, ki so postavno pooblašteni; vsi župani kakor tudi vsi tisti ki so bili občinski starešine v občinah z nad 3000 prebivalci; tisti, ki so bili spravniki (conciliatori); člani poljedelskih, trgovskih in obrtniških zbornic, inženirji in ladjedelci, kapitani in piloti s patentni za daljno plovidbo, kapitani za obalno plovidbo, brodarstniki, posredovalci in mešetarji; ravnatelji in predsedniki kmetijskih zborov; ravnatelji ali predsedniki bank, ki so priznane od vlade in se nahajajo v glavnih krajih občin z nad 6000 prebivalci; člani vladnih komisij za nadzorovanje kreditnih zavodov in drugih ustanov javne uprave; pokrajinski in občinski uradniki, ravnatelji in uradniki dobrotelnih ustanov, kreditnih zavodov, trgovskih in industrijskih podjetij, hranilnic, železniških in paroplovnih društev in kateregakoli zasebnega podjetja, ki je priznано od vlade, ako znaša njihova plača vsaj 3000 lir, pokojnina vsaj 1500 lir; tisti, ki plačujejo državi na leto vsaj 300 lir izravnega davka, ki se izračuna v smislu zakona o državnoborskih volitvah, in ki prebivajo v občini, katere šteje najmanj 100.000 prebivalcev; dalje v občinah, ki štejejo vsaj 5000 prebivalcev, tisti, ki plačujejo vsaj 200 lir tega davka na leto, in končno v vseh drugih občinah tisti, ki plačujejo vsaj 100 lir na leto.

Opozorjamo, da radi pomanjkanja prostora objavljamo ta seznam zadnjič.

Naša pošta. O tem žadostnem poglavju nam piše neki naš čitatelj: Naše pošte zahtevajo, da naj se naša krajevna imena pišejo poleg pravega imena tudi s pakedranko. Tako je dobila nalog "Goriška Straza", da naj to izvrši, če ne, prejme pošiljatev vrnjeno, tako je dobila nazaj tudi "Goriška zveza" cel zavoji pisem — okrožnic — ki jih je bila razposlala svojim članom. Značilno pa je se to, da so bile vse znamke prepečatene, potem se le vrnjene. Rečimo, da je pošta res dobila tak nalog od zgoraj, in da mora ta nalog izvršiti. Toda pride vprašanje, ali naše ljudstvo pozna pakedranko. Po velikanski večini gotovo ne. Saj ni hodilo v šolo h kalabreskim poštnim uradnikom. Samo si bo moralo pomagati s svojim bistroumjem, kakor bo vedelo in znalo in kovati laške pakedranke za naša imena po svoji vesti in razsodnosti. Tako bodo naša imena dobila tisoč variant, da nazadnje ne bomo vedeli ne mi in ne poštni uradniki, ali smo v Indiji ali na Kitajskem.

Barbarstvo umetnika. Mateldi, ki je eden najboljših italijanskih likatristov, prinaša v satiricnem florentinskem listu "420" risbo na dogodke na Krunu, ki predstavlja dva na kol zabodena Slovence, ki ju mora tretji Slovenec zadavati, ker ga drži za vrat trda roka kombatanca. Nam je stoe dobro znano, da je "420" umazan list, ki je plačan od fašistov in mu podobnega greha nikakor ne moremo zameriti, saj jih je zagrešil še več. Čudno pa se nam zdi, da se da na tak način plačati tudi umetnik, ki je risal in še vedno riše protifašistiške karikature in ki očitavno ne pozna naših razmer niti najmanj, ker bi se sicer ne zgodilo, da bi Slovence risal v dalmatinski narodni noči. To je barbarstvo, zavedno ali nezavedno, ki se ne more ponasati z 2000 letno kulturo, če kdo smotni narod, ki mu niti dokazna krivda, na način, kot se je tu zgodilo. Gotovo je, da mi ne moremo imeti spoštovanja pred tako "kulturo" in plačano umetnostjo, ki elze le v to, da narodne strasti podžige in laž, ki se je spetno razširila potom laškega časopisa, ki je dobro organizirano, le še bolj podkrepi. Sicer pa nam je karikatura po drugi strani všeč. Tudi mi bi jo zagrabil podobno. Trda oborožena roka je bila zgrabila našega ubogega, neoboroženega Slovence za vrat, da se je moral ukončiti dasi je ponavljal in ponavljalo še danes: Nisem kriv.

Krajevna imena. Na mednarodni razstavi knjig v Florenci smo videli v oddelku za ljudsko kulturo na zemljevidih naših pokrajin naša krajevna imena, (posebno na vzbočenih žoljških zemljevidih, ki so najnovejšega izdanka), vsej po večini pisana tako, kot jih imenujemo mi, le z italijanskimi pravopisom. Čudno se nam tedaj zdi, kako morejo pri nas pakedraniti naša imena, ki nima to nobenega praktičnega pomena in lahko ve tudi vsak pismen človek, da spakedranka še ne more spremeniti narodnosti katerega kraja. Če se bodo v šolah Italije vendarle učili učenci z zemljevidov po večini pravo znanovanje naših

PODLISTEK

I. S. TURGENJEV:

RUDIN

(Iz rusčine prevedel Ivan Vouk.)

Rudin se je vrnil domov potr in v nenavadnem razpoloženju. Sam nase je bil jezen, kesal se je svoje neodpustljive prenašljivosti in neumnosti. Po pravici je nekdo rekel: ni hujšega kot priznanje pred kratkim napravljene gluposti.

Kesanje je grizlo Rudina. "Sam vrag me je zmotil, — je šepetal skozi zobe: — da sem se peljal k temu posestniku! Nearetna misel! Samo po poveče sem šel!"

V hiši Darje Mihajlovne pa se je pripetilo nekaj nenavadnega. Gospodinja se ni pokazala vse jutro in ni prišla niti k obedu: bolela jo je glava, tako je zatrjeval Pandalevski, edini, ki je imel dostop do nje. Natalija ni Rudin skoraj nič več videl: sedela je v svoji sobi s m-lle Boncourt. Ko se je srečala z njim pri mizi, ga je tako žalostno pogledala, da mu je srce vzdrgetalo. Njen obraz se je izpremenil, kakor da jo je zadela težka nesreča po večeršnjem dnevu. Temne slutnje so začele mučiti Rudina. Da bi se raztresel, se je oprjel Basistova, in se pogovarjal z njim dolgo časa. Našel je v njem ognjevitega mladčnika, polnega navdušenih pričakovanj in

krajevnih imen, se bodo kot bodoči uradniki teh pokrajin morali spakedranke šele posebej učiti v veliko nadlego sebi in ljudstvu. Kvarjenje krajevnih imen je le plod viske narodne nestrpnosti in idiotstva, ki nima primere ter je tedaj brez vsakega praktičnega pomena tudi za tiste, ki so imena spali.

Vojaška služba in poljedelstvo. Naš rimski dopisnik nam piše: Z ozirom na potrebe poljedelstva in z ozirom na olajšave, ki so jih imeli prej državljani novih pokrajin glede oprostitve od vojaštva za poljedelska dela, je vojno ministrstvo poslalo volonjere okrogjem in civilnim komisarijem navodila, da se z najširšimi vidiki razlaga čl. 10 odloka z dne 10. aprila 1920 o rekrutiranju. Moral se bo torej odločiti vpolklic vseh onih rekrutov, ki so neobhodno potrebni za živinorejo in za poljedelstvo, bodisi da je kmetstvo posrstvo njihova last ali pa last družine.

Dolžne prošnje bodo morale dospeti najkasneje do 31. julija t. l. na poveljstva vojaških okrajev. Lahko so napisane tudi v slovenskem (hrvaškem) ali nemškem jeziku; prilogo mora biti potrdilo županstva o gori omenjeni neobhodni potrebi. Prošnje s prilogo se imajo predložiti pri civilnemu komisariatu, kjer se lahko takoj izjavi rekrutu ustmeno, če se neobhodnost odloga potrjuje ali ne. Za primer, da civilni komisar potrdi neobhodnost, ni treba, da se rekrut predstavi pri poveljstvu vojaškega okraja. V nasprotnem primeru pa se mora rekrut predstaviti pri omenjenem poveljstvu. In če poveljstvo vojaškega okraja ne potrdi neobhodnosti potrebe odloga, ostane rekrut na razpolaganje tega poveljstva, ima pa pravico uležiti proti njegovemu odloku utok na vojno ministrstvo.

Politično društvo "Edinost" v Trstu opozarja, da gre našim novincem za sestavo prošnje, informacije itd. rado na roko.

Koliko oseb smejo prevažati javni avtomobili? Civilni komisariat javlja, da je bil njegov namen, da dovoli taksametrom prevoz petih oseb naenkrat, če so avtomobili za to kolavdirani. Ker pa izhaja, da noben javen avtomobil nima kolavdicije za več nego 4 osebe, je vsled tega zabranjeno, da gre na tak avtomobil na enkrat več oseb nego štiri. Prostor zraven spredovnika mora biti iz ozirov na javno varnost vedno svoboden.

Izvoz lesa. Da ne bo nesporazumljen, se prizadeva opozorjati, da se prepoved izvoza lesa tiče samo hrastovega (quercia), cerovega (rovere) in dobovega (farnia) lesa ter pragoz za železniške tise, med tem ko so carinski uradi pooblašteni, da za vsak drug les izdajajo direktna izvozna dovoljenja.

Sramotne razmere pri okrajni podporni komisiji na Voloskem. Neprenehoma nam prihajajo pritožbe proti okrajni podporni komisiji na Voloskem, ki plačuje vojnim sirotam podpore, kadar hoče in kakorkoli hoče, ali pa jih sploh ne plačuje. Čas bi bil vendar, da se naredi temu nevarnemu položaju konec in da se pozovejo krivci na odgovornost. Objavljamo tukaj eno izmed pisem, prispelih nam od revežev, ki so odvisni od te gospode na Voloskem in prosimo oblastva, da se za stvar zanimajo, naša poslanca pa, da primerno nastopijo v zaščito naših vojnih sirot. Objavljamo pismo, kakor smo ga prejeli:

"Gospod, prosim, par vrstic v Vaš cenjeni list na naslov okrajne podporne komisije na Voloskem, da se vidi, kako ona skrbi za uboge vojne sirote. Družina Andreja Benčić iz Tulseb št. 26, obsejajoča iz 3 otrok in 78 let stare matere, nima nikakega premoženja in je brez sredstev za življenje. Oče Andrej je izginil v vojni brez sledu že l. 1915. Mati je umrla žalosti l. 1918. Do leta 1921. se je dobila imenitna podpora za družino 4 oseb — L 1.95, leta 1922. do sedaj pa ni dobila družina niti stotinke. Povpraševanje v ul. Ruggero Times je bilo zaostoj: dežalo so, da so poslali papirje v Rim in l. sept. 1921. in da do sedaj ni odgovora. Povpraševanje na Voloskem je bilo tudi zastoj. Stvar je bila izročena našemu poslancu dr. Stangerju, ki je šel na voloski komisariat in sporočil v Tulseb, da se nahaja podpora v davkarji v Podgradu pod št. 2188/8. V Podgradu so dejali dne 5. julija 1922., da tam ne dobivajo nikakršnih izkaznic za sirote. Sedaj teče že sedmi mesec v l. 1922. in uboge sirote so še vedno brez podpore, goli in boči. Vpraša se slavn komisija na Voloskem, kdo je tega kriv. Saj vendar dobivajo drugi podpore, zakaj bi je ne ti sirote, ki so brez vsake pomoči?" — Sledi podpis.

Zakula. Vodstvo slovenske zasebne šole v Trstu se tem potom prav toplo zahvaljuje vsem onim rodoljubnim mešancom Postojne, ki so na katerikoli način pomagali naši mladini, ki je ta mesec polagala izpit čez III. meščanskošolski razred v Postojni. Posebna hvala gostoljubnim rodbinam, ki so dale otrokom na razpolago sobe za prenočevanje kakor tudi lastnikom Narodnega hotela, ki so zopet pokazali z izbornim in ceno hrano svojo spretnost in svoje rodoljublje. Vsem se enkrat iskrena hvala v imenu hvaležne mladine. — Šolski voditelj.

nepokvarjene vere. Proti večeru se je pojavila Darja Mihajlovna v oblednici in ostala kak dve uri. Bila je prijazna z Rudinom, toda držala se je nekoliko oddaljeno, zdaj se je smehljala, zdaj napravila resen obraz, govorila je skozi nos in v namigovanih... Obnašala se je kakor pravica dvorna dama. Zadnje čase je postala nekam hladna napram Rudinu. — "Kaj naj to pomeni?" je pomislil in pogledaval od strani njeno vzravzano glavo.

Ni mu bilo treba dolgo čakati na rešitev te uganke. Ko se je vračal okrog polnoči v svojo sobo, je šel skozi temen hodnik. Nenadoma mu je nekdo stisnil v roko listič. Ogledal se je: od njega se je oddaljevalo dekle, o katerem je sodel, da je Natalijina sobarica. Ko je prišel v svojo sobo, je poslal proč slugo, odprl pisemce in prebral sledeče vrstice, ki jih je napisala Natalijina roka:

"Pridite jutri ob sedmih zjutraj, nikakor ne pozneje, k Avduhinemu ribniku na hrastovih gozdom. Vsak drugi čas mi je nemogoče priti. To bo najino zadnje srečanje in vse bo končano č... Pridite. Treba se bo odločiti..."

"P. S. Ako ne pridem, tedaj vedite, da se ne vidiva več: v tem slučaju vam bom naznanila..."

Rudin se je zamislil, obrnil pismo v rokah, ga položil pod vzglavje, se slekel in legel. Toda dolgo ni mogel zaspati, spal je z lahkim snom in ob petih zjutraj se je že prebudil.

Otroška prireditev pri Sv. Jakobu se vsled raznih zadržkov prenese na nedeljo dne 23. julija. — Odbor M. D. P.

Društvo "Prosveta" v Trstu. Imed raznih odsekov, ki v tem društvu obstojajo, mislim, da se govori in piše največ o onem pod imenom "Odssek za socialno izobrazbo". Dosedanja številna predavanja, prirejana po raznih naših krajih in mnogobrojna udeležba pričata o nemurnem delovanju in uspehu tega odseka.

Predavanje "O spolnih boleznih", ki se je vršilo preločeno sredo v Skednju, je treba pristevati res med prav važna in koristna. Gospod dr. Just Pertot, je natančno obrazložil to zlo in njega posledice. O celoti predavanja ne bi bilo drugega omeniti kakor samo pohvaliti in priznati dobro voljo ter požrtvovalnost g. predavatelja. Želeli je, da se slična predavanja pogostje prirejajo. S tem si bo "Prosveta" kakor na drugem tudi na tem polju stekla govtovih in vsestranskih zaslug. Mladinci, ki je priporočati, da tudi v nadalje poseča taka koristna predavanja. Društvo "Prosveta" pa, ki je za "Soljskim društvom" eno izmed prvih, ki deluje na polju kulture in izobrazbe našega ljudstva, je vredno vsega upoštevanja in podpore in naj se vsak ob priliki snomnja poleg prvega tudi tega prosvetnega društva. Udeležence.

Narodne vezenine. Gospe in gospodične, ki so prevzele v izvršitev vezenine za paviljon v Sežani, so naprošene, da jih prinesejo čimprej Soljskemu društvu v ulico S. Francesco 20, l. (Edinost).

Pripravljalni odbor Zenskega dobrodelnega udruženja.

Pošta v Ukrajini. Parnik tržaškega Lloydja "Galicias", ki odpluje v nedeljo, dne 23. t. m. v izvanredni vožnji v južno Rusijo bo vzel pošto za Ukrajino s seboj. Od 23. do 30. t. m. se bo pošta za Ukrajino pošiljala z vzhodno-ekspresnim vlakom do Carigrada, kjer jo bo pobral isti parnik, ki odpluje iz Carigrada dne 2. avgusta.

Društvene vesti

"Tržaško podporno in bralno društvo" enakovredno okrajnim bol. blažajnam (ul. Torrebienca 39) nanašajo svojim članom in njih dedolajcem, da je prejelo od ministrstva javnih del v Rimu dovoljenje od 17. t. m. št. 11259 da sme poslovati kot krajevni izvrševalni organ za zavarovanje proti brezposelnosti v zmislu čl. 4 kr. odloka od 5. februarja 1922 št. 209. Pozivljajo se torej vsi delodajalci, ki imajo zavarovane svoje uslužbenice, pri imenovanju bolniški blažajni, da čim prej priglasijo svoj pristop in plačajo tekočo zavarovalnino za brezposelnost.

Odvisarji Danes 16. t. m. ob 13. uri snideše se vsi v dvorani DKD radi skikanja. Preda. "Sentjakobka Citalnica" pozivlja še enkrat, da povrne vsi oni, kateri imajo še doma knjige "Javne knjižnice Sentj. Citalnice", dades od 10—12. ure za gotovo v navadnih prostorih knjižnice. Kdor še k temu ponovnemu pozivu ne povrne knjig, ta nima več dostopa v knjižnico in se ga bode tudi javno pozvalo da povrne, kar ni njegovega.

Pripravljalni odbor zveze MD (Mladinskih društev) ki se je izvolil v nedeljo na l. mladinskem sestanku, ima svojo prvo sejo danes 16. julija ob 9.30 zjutraj v prostorih DKD pri Sv. Jakobu. Dnevni red: 1. Predaja poslov prevrnega odbora novemu osrednjemu odboru. 2. Konstituiranje novega odbora. 3. Prečitane novih izjav s strani drugih MD. 4. Program za nadaljnje delovanje. 5. Narodni tabor v Matenjavi. 6. Služajnosti. Vsi novizvoljeni odborniki kot zaupniki vseh MD so vabljeni, da se z gotovostjo udeležijo odborove seje.

Predsednič.

Prosveta. V tekočem tednu se bodo vršila sledeča predavanja:

Grupada: danes ob 5. uri pop. "Prehrana domačih živali". Predavatelj: inž. Gorup.

Sv. Jakob: 19. t. m. ob 9. uri zvečer: "O spolnih boleznih" (samo za moške). Predavatelj: dr. Just Pertot.

Na Sovranščini: 22. t. m. ob 9. uri zvečer: "O spolnih boleznih". Predavatelj: dr. Jus Pertot.

Iz tržaškega življenja

Vlomilci v odvešniški pisarni. V noči od petka na soboto so doslej nemani prodrali vlomilci s ponarejenimi ključji glavna vrata hiše št. 10 v ulici Fabio Filzi. Nato so šli v prvo nadstropje. Tam so iz stopnic vdrli na dvorišče, od koder so skozi vrata strančica prišli v pisarno drja Edvarda Slavika. Po pisarni so vse razmetali. Končno so se lotili železne blagajne in jo prevrtili na zadnji strani v obliki trikotnika. Iz blagajne so vzele okoli 3500 lir. Nato so nemoteno odšli.

Zaplenska ukradenega srebrnega jedilnega orodja. Večraj po noči okoli 2.30, ko je patroliral policijski agent Nikolaučič po ulici della Raffineria, je zagledal ob svetlobi cestne svetilke pet mladeničev, ki so bili ravncokar zavili iz ulice Raffineria v ulico della Ferriera. Stirje izmed njih so nosili pod pazduho vsake svoj

IX.

Avduhin ribnik, kamor je Natalija dala Rudinu sestanek, že davno ni zaslužil več tega imena. Pred tridesetimi leti ga je voda predrla in od tedaj so ga opustili. Samo po ravnam in ploščnatem dnu, ki je bilo nekaj pokrito z mastno ilovico, in po ostankih jeza, se je dalo uganiti, da je bil tu nekaj ribnik. Tu je bila nekaj pristava. Toda že davno je izginila. Dve ogromni jelki sta spominjala nanjo. Ljudstvo je pripovedovalo skrivnostne pravljice o nekem strašnem zločinu, ki se je zgodil pod njimi; pripovedovali so tudi, da obena med njimi ne pade, ne da bi prinesla nekomo smrt; tukaj je stala poprej baje še tretja jelka, ki se je ob nevihti zrušila in ubila neko dekle. Vsa okolica starega ribnika je bila na slabem glasu; pustila in gola, toda tiha in mračna tudi ob solnčnem dnevu, je bila še mračnejša in bolj tiha vsled bližine starega hrastovega gozda, ki je že davno umrl in usahnil. Redka, siva rebrišča velikanskih dreves so visela kakor otožna prikazni iznad nizkega grmčevja. Pogled nanje je bil neprijeten: kakor da se je zbrala množica starcev, ki premišlujejo in kujejo nekaj slabega. Ozka, lomaj uhajena steza se je vila ob strani. Brez posebnih potrebe ni šel nihče mimo Avduhinega ribnika. Natalija je namenoma izbrala tu samotni kraj. Od hiše Darje Mihajlovne do tu je bilo kake pol vrste hode.

(Dalje).

Wnot. Policijski agent je šel za mladeniča. Med potjo je srečal dva nočna čuvaja in ju naprotili, naj greša z njim, da mu bosta pomagala prijeti one mladeniče. Tako se bodo prepričali, kaj nosijo ti nočni sprehejalci v svojih skrivnostnih omotih. Nočna čuvaja in policijski agent so začeli mladeniče zasledovati. Toda ti so kmalu zavohali, za kaj gre. Naglo so stopili v vežo hiše št. 43 v ulici Ferriera, tam poskrili omote v podstopnišče in nato rbežali proti ulici Conti.

Čuvaja in policijski agent so preiskali podstopnišče in vežo in so našli omote. Odvezali so vse štiri. V njih so našli mnogo srebrnih žlic, nožev vilic, mnogo drugih srebrnih in pozlačenih predmetov, dva dragocena kožuha ter mnogo dragocenega perila. Vse te stvari, ki so bile brez dvoma ukradene na doslej neznanem mestu, so nesli na policijo v ulici Trenta Ottobre. Tam so lastniku na razpolago. Vrednost teh predmetov se ceni nad 30.000 lir.

Tatovi v stanovanju. Fran Ruker in njegova tašča Helena Nadlišek sta zaprla včeraj jutraj okoli 7. ure svoje stanovanje v pritličju hiše št. 51 v ulici Rigutti. Ključ od vrat sta postavila zunaj na okno in šla nato v mesto. To ugodno priliko sta zgrabila dva tatova. Vzela sta ključ z okna in odprla z njim Rukerjevo stanovanje. Po stanovanju sta vse razmetala. Pri tej priliki sta se polastila 733 lir, ene zlate verižice in dveh srebrnih ur. Nato sta zaprla za seboj stanovanje in jo mahnila po hribu, ki vodi na ulico Tesa. Dospela sta na ulico Lini-tanea, ko začujeta, da kričijo nekatere ženske iz ulice Rigutti za njima: »Primito tatova! Moža sta začela bežati; neki vojak se je spu-stil za njima. Enega se mu je posrečilo prijeti v ulici Ghirlandajo, drugi mu je pa ušel. Are-trancec je bil odpeljan na orožniško postajo v ulici Pasquale Revoltella. Tam se je izkazal za Cesarja Magazinija, starega 48 let, stanujočega v ulici Rigutti št. 29. Pri njem so našli dve ukradeni denar. Mož je priznal, da je on ukraden denar, njegov tovariš, katerega pozna le na videz, pa zlato verižico in dve srebrni uri. Aretriran tat. Včeraj jutraj je bil aretriran neki Libero Udovitch, stanujoč v ulici Piccola Fornace št. 7, ker je ukradel mehaniku Joahimu Benicini na trgu Vecchia št. 3 kolo v vrednosti okoli 400 lir.

Kazensko sodišče

Poskuse vlom v železno blaginjo v mestni bolnišnici.

Dne 31. maja lanskega leta je opazoval neki policijski agent tri sumljive mladeniče, ki so stali v vrtu pred mestno bolnišnico in se po-mekovali. Kmalu potem se je eden izmed teh mladeničev odpravil in šel v poslopje. Policijski agent je postal radi, povedal vse dogodke šel je na glavno policijo, naprosil, naj pošlje službočemu komisarju in ga naprosil, naj pošlje pred bolnišnico nekaj policijskih agentov, da bodo spravili vso zadevo na jasno. In res, v bolnišnico je bilo odposlanih več policijskih agentov: eni so bili postavljeni pred vhodom, drugi so pa šli čakati s samokresom v roki pred vrata bolnišnice uprave.

Kmalu po enajstih uri, ko je bilo v bolnišnici vse mirno in tiho, so prišli iz bližnje pisarne trije možakarji. Vsi so bili brez jope, imeli za-vihane rokave in bili bosji. — Može postavte so planili na možakarje, jih uklenili in nato peljali na policijo. Tam so jih zaslišali. Aretriranci so sprva trdili, da so nedolžni, po-zneje so pa priznali, da so »naskočili« v bolnišniški upravi veliko železno blaginjo. Ko so jo vrtili, so slišali pred vrati šum. Tega so se zbalili: hoteli so odnesti pete, a so padli v roke policijskih agentov.

Vsi trije vlomilci — Ivan Laurencini, Iginio Semi in Marijan Cermel — so bili odpeljeni v zapor Coroneo. Par dni pozneje je Cermel nevarno obolel. Zato so ga odpeljali v mestno bolnišnico. Od tam je pa zbežal. Po dolgem zasledovanju so ga aretirali šele pred par meseci. Njegova dva tovariša sta pa bila med tem časom že obsojena: vsak je dobil po dve leti ječe.

Pred večerajšnjim je sedel na zatožni klopi tudi Cermel. Svoj čin je priznal. Tudi on je bil obsojen na dve leti ječe.

Roparski napad

Iztrijevalka Rosa Tassini je stopila dne 2. junija lanskega leta v vežo hiše št. 3 na Garibaldijevem tekalšču. Pod pazduho je tiščala usnjato torbo s 6500 lirami. Ko je šla po stop-nicah v isti hiši, je planil na njo Ivan Cernigoj, star 18 let, in ji iztrgal torbo. Pri tem mu je pa padla torba na tla, in iz nje se je vsul kup bankovcev. Te bankovce je pobral Cernigoj (po torbi ni utegnil hlasišiti) in zbežal. Toda na ulici so ga — na vpitje iztrijevalke — pri-jeli kraljevi stražniki in odpeljali na policijo. Tam so ga zaslišali. Izjavil je, da ga je naučil, kako, naj oropa iztrijevalko, neki Ettore Flore, star 26 let.

Pred večerajšnjim je sedel na zatožni klopi tudi Cernigoj, da je Flora popolnoma nedolžen. Njegovo ime je izrazil le iz hudobije. Flora je bil oproščen, Cernigoja so pa obsodili na eno leto in 8 mesecev ječe. Po prestani kazni bo še eno leto pod policijskim nadzorstvom.

Vesti z Goriskega

Gorica. — Umrli je mož. Izgubili smo moža, ki ga moremo v današnjih dneh težko nadome-stiti. V noči s srede na četrtek je umrl v goris-ki bolnišnici usmiljenih bratov bivši podgoris-ki vikar Ciril Metod Vuga, ki smo ga videli še nedavno med nami pogumnega in v najlepši dobi, vedno odkritega pogleda in odprtega srca. Komaj da si moremo ob tem spominu misliti, da je preminul in da so ga v petek že ponesli k večnemu počitku potem, ko so mu goriski pevci zapeli par pesmi v slovo in ko se je marsikatero prijateljsko oko zasolilo ob prerani izgubi tako vrliga moža kot je bil ravno on. Rojen je bil v Solkanu l. 1875. Štu-diral je ves čas svojih mladih let v Gorici in se po dokončanih srednjoljudskih študijah posve-lil duhovskemu stanu. V mašnika je bil po-svečen leta 1899. Kot kaplan je služil sprva v Kobariidu, kjer je zastavljal vse svoje mlade sile za narod, bil je tedaj duša vsega narodnega gibanja na Goriskem. Deželni poslanec La-pajna je izdehal načrte za delo, mladi kaplan Vuga pa jih je neumorno izvrševal doma. Iz Kobariida je prišel potem za kurata v Bate, iz Bate pa v stolnico Gorico. Koder je bil, povsod je pokazal svojo veliko ljubezen do ljudstva in do dela. Spominjamo se ga le iz Gorice, s kako vneto je vodil ondoto Marijino družbo. Tudi v Podgori, v tem obmejnem kraju se je izkazal vrliga duhovnika in Slovenca. Bil je pravi borilec za slovensko šolo, duša izobra-ževalnega dela, voditelj Marijine družbe. Toda že je najbrže začutil sled bolezni v sebi, ko si je zaželel mirnejše duhovnije in počitka, zato je šel iz Podgore v Ilirije na Notranjsko, od tam pa ga je že po nekaj mesecih prignala bolezen v Gorico, kjer je nenadoma umrl. — Pokojnik je bil dober naroden in cerkven go-

vornik, lepe pridige ima spisane, le škoda, da niso še nikjer zagledale beli dan. Sploh se je odlikoval kot pisatelj in pesnik. Po raznih pu-blikacijah že smo ga srečali pod različnimi psevdonimi; svojčas je pisal tudi v »Vrtcu«. Bil je v najtežjih dneh po vojni dalje časa urednik »Goriške Straže«, v katero je pisal krasne članke, ki niso bili samo v živo zade-vajoči in prepričevalni, bojovni, ampak kar je glavno, poljudni, da jih je rad bral, da si jih je vsak kmet zapomnil. Eno je gotovo, da nismo našli vseh njegovih vrlih, vsega njegovega dela. Premalo smo ga poznali. Zavedamo pa se, da smo izgubili z njim mnogo in da nam ni žal po njem samo kot po duhovniku, katerih vrste so se skrčile za enega najboljših tovari-šev, ampak nam ga je žal kot enega naših najglednejših in najinteligentnejših delavcev. Škoda, da mu bolezen (srčna hiba, obisti, že-lodec) ni mogla priznati. Pogreb se je vršil v petek ob 10. uri dopoldne iz bolnišnice v stolnico, kjer se je vršila črna maša in so mu pevci pevskega in glasbenega društva zapeli »Blagor mu...«, in nato na pokopališče. Pogreba se je udeležilo veliko število duhovnikov in drugih ljudi. Naj v miru počiva!

Pater Sabas je umrl. Mnogo je bivših dija-kov, še več je goriskih revežev, ki so ga po-znali. Kdor je hodil k kapucinom pokušati »meneštro« iz malih skledic, je poznal vratarja Sabasa, tega močnega človeka s košato brado in miroljubnim pogledom, ki je odpiral vrata tisočerm in je njegova roka razdelila nešte-vilno kosov kruha. Ob svetovni vojni so pi-sali tuji listi o njem, kako vztraja v najhujšem ognju in deli revežem kosilo. Nemški list »Interesantes Blatt« je bil celo tako intere-santen, da je prinesel napačno sliko kot sliko patra Sabasa. Posebno dober je bil dijakom — in tega patra Sabasa danes ni več. V noči s srede na četrtek je preminul, dasi je bil v sredo zvečer še čil in zdrav in je še sprejel časopise. Naj počiva v miru!

Iz Kašane. Pri nas so se čebelarji zdramili iz spanja. V nedeljo, dne 1. julija so se zbrali v župnišču in enoglasno sklenili, da je treba čebelarstvo podružnico, ki je pred vojno dobro delovala, nanovo poživiti. Določil se je pri-pravljajni odbor. Vpisalo se je že 15 članov. — Tudi tatovi so se pri nas oglašili. Dva potepuha sta ukradla nekemu tukajšnjemu posestniku dva konja. Ne vemo, če se bosta dolgo časa sladkala s svojim plenom, zakaj oblasti so jima že za petami.

Pliskovica. K našemu poročilu o ubojstvu v Pliskovici smo prejeli sledeča razjasnjenja. Alojzij Kosič in Hinko Zerjav sta obče znana potepuha. Ubijstvo na osebi Andreja Rebulu pa ni pripisovati prepri radi dedščine ampak slučaj. Omenjena dva potepuha sta namreč streljala proti gčni. Ivanki Petelin, pri čemur pa je bil Rebulu po nesreči zadet. Zerjav se je hotel maščevati nad omenjeno deklico, ker se je zaročila z drugim fantom in njega zapustila radi njegovega vedenja. Ker se nasilnežema ni posrečilo naklep z samokresi, sta dne 11. t. m. po noči vdrla v hišo družine Petelin. Zenske, ki so bile same v hiši, so prestrašene pobe-gale, nakar sta bandita zapalila poslopje, ki je zgorelo do tal. Škoda znaša kakih 60.000 lir.

Prvačina. »Veronika Deseniška« v Prvačini. Dramatični krožek vzporedi dne 23. t. m. to velenjavito zgodovinsko žaloigro v 5. de-janjih, katere snov je vzeta iz življenja Celj-skih grofov v srednjem veku.

Igralci glavnih vlog nastopijo v primer-nih kostumih in bodo skušali kar mogoče precizno se oglediti v resnost položaja pri važnih dogodkih.

Da zadobi ta prireditev obliko velike kulturne slavnosti, bo sodelovalo več raznih pev-skih zborov iz okolice, a domača godba bo svirala med odmori koncertne komade.

Obširen spored bo objavljen pravočasno. Kro-žek se nadeja obile vdeležbe od strani sl. ob-cinstva, kateremu zagotavlja, da bo z duševno hrano zadovoljno kakor je bilo sploh že mno-gokrat, ko je posestilo kako prireditev, ki jo je krožek izvršil.

Vipavska dolina napreduje v kulturi lepo, tiho in mirno ter vsakotoliko pokaže javnosti sad svojega dela in truda.

Da je to istina, se bo videlo in slišalo dne 23. julija v Prvačini in sicer ne v dvorani ka-kor navadno, ampak to pot na prostem.

Križ pri Tomaju. Kakor je bilo že javljeno, priredi pevsko in bralno društvo »Mladina« v Krizu po dolgem spanju v nedeljo dne 23. t. m. veliko slavnost z bogatim sporedom in prijaznim sodelovanjem bližnjih in daljnih bratskih društev na senčnem dvorišču go-spoda Seražina v Krizu. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Na sporedu so sledeče točke: 1. Deklamacija. — 2. Na planine, poje me-šani zbor pevsko-bralnega društva »Mladina« iz Kriza. — 3. »Naročilo«, poje moški zbor Kmetstvo izobraževalnega društva »Storje« iz Storja. — 4. »Venček narodnih pesmi«, poje mešani zbor pev. društva »Solna žar« iz Dan. 5. »Jesenske duge noči«, poje mešani zbor pev. društva »Tomaj« iz Tomaja. — 6. »Ne tožim«, poje mešani zbor pev. društva »Dneva žar« iz Kazeli. — 7. »Naše gore« poje mešani zbor pev. društva »Venček« iz Dufovlj. — 8. »Na vrelu Bosne«, poje moški zbor pev. društva »Adrija« iz Barkovlje (pri Trstu). — 9. Veseloliga v treh dejanjih »Vražje«. — Med sporedom svira godbeno društvo »Kraška Vila« iz Sežane. — Prodajali se bodo tudi Kraški nageljski in druge cvetke v društvene namene. — Po veselici prosta zabava.

Ker je ta veselica prva, katero priredi društvo, in ker je čisti dobiček namenjen ustanovi društvene knjižnice, uljudno vabimo vsilno občinstvo k obilni vdeležbi. Torej v nedeljo prihitite, Kraševci, Tržačani in Goris-ki vsi Križ, da se skupno razveselimo in po-zabimo vsakdanje skrb in lepemu petju in pri-kazarcu pristnega kraškega terana. Odbor.

Opafje selo. (»Mat« v Opafjem selu.) Pevs-ko in bralno društvo »Kras« priredi v nedeljo dne 23. t. m. vrtno prireditev s sledečim spo-redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. »Se ena«, poje mešani zbor. 3. Meško »Mat«, drama v 3 dejanjih. 4. »Na srečku bolan«, poje moški zbor. Po sporedu prosta zabava z življno go-dbo, srečevali itd. Med točkami svira godba iz Kojškega. Ker je to večja prireditev, katero priredi omenjeno društvo, vrnivši se iz begun-stva, upamo da se je tudi Tržačani v čim večjem številu udeležijo. Poletni čas, kakor tudi zgodovinski kraji vas vabijo, da se je udele-žite. Na razpolago bodo kažipoti, večji po-mena tega ali onega kraja v svetovni vojni.

DAROV

Za »Organizacijo oskrbnic voj. sirot v Trstu« so nabrali o prikriti šolske prireditve na Pro-seku 100 lir. V isti namen daruje N. N. 5 lir. Iskrena hvala!

»Organizacija oskrbnic voj. sirot v Trstu« naznanja, da ne bo poslovala za stranke do meseca septembra.

vornik, lepe pridige ima spisane, le škoda, da niso še nikjer zagledale beli dan. Sploh se je odlikoval kot pisatelj in pesnik. Po raznih pu-blikacijah že smo ga srečali pod različnimi psevdonimi; svojčas je pisal tudi v »Vrtcu«. Bil je v najtežjih dneh po vojni dalje časa urednik »Goriške Straže«, v katero je pisal krasne članke, ki niso bili samo v živo zade-vajoči in prepričevalni, bojovni, ampak kar je glavno, poljudni, da jih je rad bral, da si jih je vsak kmet zapomnil. Eno je gotovo, da nismo našli vseh njegovih vrlih, vsega njegovega dela. Premalo smo ga poznali. Zavedamo pa se, da smo izgubili z njim mnogo in da nam ni žal po njem samo kot po duhovniku, katerih vrste so se skrčile za enega najboljših tovari-šev, ampak nam ga je žal kot enega naših najglednejših in najinteligentnejših delavcev. Škoda, da mu bolezen (srčna hiba, obisti, že-lodec) ni mogla priznati. Pogreb se je vršil v petek ob 10. uri dopoldne iz bolnišnice v stolnico, kjer se je vršila črna maša in so mu pevci pevskega in glasbenega društva zapeli »Blagor mu...«, in nato na pokopališče. Pogreba se je udeležilo veliko število duhovnikov in drugih ljudi. Naj v miru počiva!

Corso V. E. III. 16

Telefon 24-24

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena soproga, mati, sestra

Helena Janežič roj. Mahne

danes, po dolgi in mučni bolezni, v tržaški bolnici, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zapala.

Truplo pokojnice se prepelje v ponedeljek, dne 17. t. m., ob 18 v Trstovo, kjer se vrši pogreb na domače pokopališče.

Franc, soproj. — Pavla, France, Karol, Franciška, Marija, Josip, otroci. Marija por. Dodič, Terenzija por. Rustija, sestre Franc Mahne, Ivan Mahne (odsojeni), bratje. Helena vdova Mahne, mati. — Svaki, vnuki in ostali sorodniki.

Novo pogrebno podjetje Trst. Corso V. E. III. 47. 484

Mali oglasi

se računajo po 20 stotink baze. — Neimanjia pristojbina L 2.—, Debele drke 40 stotink baze. — Najmanjša pristojbina L 4.—, Xaur 10.— službo, plača polovico ceno.

ODDA se postelja s hrano. Via Francesco Rismondo 12, I. Petrovič. 1385

POROČNA SOBA sveta, moč, in kuhinjsko pohištvo se prodaja radi odhoda. Rozzol in Monte 1063, Krausa. 1384

GOSPOD 35 leten, zamec, s precej velikim premoženjem, žel. znanja z gospodsko pri-jetne zunanjosti, počeno vzgojeno, neoma-deževane preteklosti. Prednost gre onim, ki razpolagajo s par tisoč lirami. Resne po-nudbe, če mogoče s sliko, pod »Sporazumno življenje« na upravnishvo. Tajnost zjam-cena. 1380

ZAKONCA, brez otrok iščeta v Rojanu stano-vanje z dvema sobama in kuhinjo. Ponudbe pod »Zakonca«. 1381

UCENKO sprejme krojač v ulici S. Michele 6, III. nadstr. 1382

PRIVATSCHULHEIM Meran-Obermaier, Pension Mazzogger. Internat za dečke srednjih in ljudskih šol. V kraju: gimnazija, realka, višja realka, trgovska šola z nemškimi poučnim jezikom ter »Istitutu tecnico« z laškimi poučnim jezikom. Tečaj v nemščini, francoščini, angleščini za dijake. Dobra oskrba in strogo nadzorstvo z jamčenjo. Re-fERENCE in prospekti na razpolago. 1379

ENONADSTROPNA HIŠA s pekarno, vodo-vodom in električnim osvetljenjem, s celim pohištvo, vse v vrlo dobrem stanju ohran-jeno, stanovanjem 5 sob, vrtom, hlevom, se za ceno od K 520.000 prodaja. Kupec se takoj lahko vsee. Mate Grčić, Maribor, Pod mo-stom 16. 34/23

DVE POSTELJE (s hrano) oddam v ulici Co-roneo št. 5, II. 1383

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove ka-rakter in usodo življenja. Sprejema od 9 do 7, Gorica, Piazza Vittoria 4, I. 1189

POZORI Krone, korale, zlato, platin in zo-bovje po najvišjih cenah plačuje edini gro-sist Belleli Vija. via Madonina 10, I. 16

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

GLASOVIRJE, harmonije in orglje popravlja in uglašuje Andrej Pečar, Trst, via Valdirivo 15, I. telefon 14-72. 17

KRAŠEVCI in Vipavci pozori! Kdor hoče biti dobro in ceno obločen, naj se obrne na kro-jalnico »Stanjel« v kateri so izvršujejo iz najboljega črtelega in angleškega blaga navadne, lovski, športne trpežne obleke, kakor tudi za kolosarje in turistje. Za obilen obisk se priporoča Ivan Kobal, krojač, Stanjel. 1256

KDOR hoče dobro kriti svoja poslopja dobi potrebni material: korca, šlebaka, zarezno opeko iz gline in iz cementa, škrljevec »Sa-lonit« lepoko in dober cement, pri Oblaku v Kozleku v II. Bistrici. 1334

ORKESTRON, skoraj nov, s štirimi cilindri, 24 komadov, se prodaja po jako nizki ceni. Via Sanità št. 16, I. levo. 1558

KDOR HOČE KAJ KUPITI
KDOR HOČE KAJ PRODATI
KDOR IŠČE SLUŽBE, ITD.
INSERIRAJ V »EDINOST«

8

dni

od sobote 15. do sobote 22. julija

likvidiramo po

radikalno znižanih cenah vse blago, ki se nahaja v oddelku letnih izdelkov za gospe

Vsakdo
naj se prepriča
o resnosti te

prilike, ki se ne povrne nikdar več

Pri obisku naše prodajalne — ne da bi bili prisiljeni kaj kupiti:

primerjajte

naše cene ter oglejte si naša izložbena okna.

ÖHLER

Corso V. E. III. 16

Corso V. E. III. 16

Telefon 10-08

Tvrdka

Giuseppe Struchel

Via Mazzini 36 (Vogel S. Caterina)

(prej Via Nuova)

stavi naprodaj za prihodnji teden
srajce iz zefira, najfinejše
vrste, zajamčene barve z
dvojnimi zapestniki in po-
sebnim ovratnikom

L 28.50.

Srajce zefir, črtane, z ovratnikom

„ „ „ svetle „

„ „ „ enobarvne „

„ „ „ sportne bele „

„ „ „ rumene „

Edina cena L 28.50

ŽIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA V TRSTU

Ulica Roma vogal ul. Mazzini. — Lastina palača.

Deliška glavica in rezervni zalogi K. C. St. 225.000.000

Izvršuje kulturno vse bančne in menjalniške transakcije.

Uradne ure od 9-13

„DUNAV“

Spoločna zavarovalna delniška družba

z glavnim zastopstvom

V TRSTU, VIA V. BELLINI 9, I.

prevzema zavarovanja proti požaru in vplomu,
za življenje, prevažanje in steklo pod ugod-
nimi pogoji in najzmernejšimi pristojbinami.
Iščejo se povsod spretni agenti.

Prodaja na obroke!

Izgotovljene obleke po meri za moške
in ženske iz domačega in tujega
blaga, sama volna, svilnine, perlo
platna, rogavice, srebrnina in zlata-
nina, vzmeti, žimnice, divani i. dr.

Krojačnica prve vrste
za gospode in gospe.

Kdor se hoče obleči po nizkih in
konkurenčnih cenah, in pod dobrimi
pogoji, naj se obrne vedno le na naj-
boljšo in najstarejšo prodajalnico na
obroke v Trstu

R. JERALLA — Trst

Via XXX. ottobre 31 (prej Via Caserma)

Slovenska postrežba.

Prodaja na obroke!

Prijeten jajčasti okus

je znak testenin »PEKATETE«. Ako
jih kuharica skrbno pripravi, je ni boljše
jedi te vrste.

(63/5)

Vesti z Notranjskega

Iz Bukovja pri Postojni. Dne 29. junija so priredili v Bukovju dve igri in 2. julija sta se tu igri ponovili. Prireditelji so bili bukovski fantje in dekleta pod vodstvom tamošnje učiteljice gđ. Julije Mayer. Obkraljeval je bil uspeh. Razprodana so bila vsa mesta do zadnjega kotička, in še primanjkovalo je prostora, ker je prišlo občinstvo iz cele okolice, znamenje, da so naši fantje in dekleta dobro igrali in da živijo vseobčeno simpatijo. Priznanje gre vrli učiteljici, ki se je res pošteno trudila, da je fante in dekleta naučila vlog, dalje gospodu nadučitelju Josipu Lipovcu, ki jih je naučil lepih pesmi. Vsa čast pa tudi Vam, fante in dekleta, ki ste si vzile dnevom polnim dela in truda odtrgali večerne ure za skušnje in za opremljanje odra ter tako pripomogli, da sta obe prireditelji tako izborni uspehi v vsakem oziru. Tudi malo gnezdece Bukovje »Jeze« naprej, in če bo šlo tako, bomo še kako lepo slovensko uro tam preživeli. Vam bukovskim fantom in dekletom pa s kličem: Pogumno naprej po poti napredka in prosvete!

Iz Postojne. Dne 23. t. m. priredijo združena postojnska društva veliko veselico na prostem s televadnim nastopom, pevske točkami, rečelovom t. dr. Sodeluje popolna postojnska jedba in orkester. Ker bo ta dan postojnska ama popolnoma razsvetljena ter izredno znana vstopnina za v jama, se pričakuje posebno iz oddaljenih krajev obilne udeležbe. Odbor združenih narodnih društev v Postojni.

Postojna. (Razstava meščanske šole v Postojni). Dovolite, gospod urednik, da o tej razstavi, dasi je o tem Vaš list že poročal, kot star mož in velik prijatelj meščanske šole napišem tudi jaz svoje misli.

Da je razstava dosegla svoj namen, se je morala vršiti uprav v tej sestavi in tej obliki, v kakršni je bila izvedena. Edino ta je bila prava! Njen namen je namreč bil, vzbuditi v učencih ljubezen do dela in okrepiti v njih čut do lepote, v odraslih pa dvigniti smisel do meščanske šole. To je povdarjal tudi ravnatelj v svojem otvoritvenem govoru. In ta svoj namen je razstava na celi črti dosegla. Ljudje so trumoma hodili gledat — obiskovalcev je bilo do 1800 — in spoznali so, kaj je in kakšna mora biti meščanska šola. Razstavo si je ogledalo tudi več Italijanov; bili so o njej polni hvale. Risanje izdelki in ženska ročna dela so opazovalca uprav osupnili, ves razstavni prostor pa je pričel o umetniškem okusu razstavljajcev. Razstavljena dela so živo pričala, kaj zmoroje delo, pridnost in umevanje smotra. Smoter meščanske šole pa je: v šoli pridobitvenih zmoglostih praktična uporaba v življenju. Končam: Razstava meščanske šole v Postojni je za nas kulturnega pomena. Ni le v čast ravnatelju — Šraju, umetniku Černigoju, strokovni učiteljici Čevci in šoli, marveč je v čast vsem Slovincem.

Gospodarstvo

Tržaška posojilnica in hranilnica je imela svoj XXVIII. redni občni zbor dne 5. t. m. Predsedoval je gosp. Stepančič Gracijan, prvi podpredsednik, kateri je med drugim omenil prerano smrt našega veleza-sluznega večletnega predsednika g. Bartel Srečka, g. Kalister Antona, večletnega II. podpredsednika in g. Vrabec Antona, mnogoletnega odbornika našega zavoda. V spomin njihovih trajnih zaslug, so se vsi dvignili s sedežev na poziv g. predsedovatelja vskliknivi slava njihovega spomina. Letos so se vršile volitve načelnštva, v katero so bili enoglasno izvoljeni sledeči gđ:

Stepančič Gracijan, predsednik; Martelanc Anton, I. podpredsednik; Čok Anton, II. podpredsednik; Dr. Abram Josip, Dr. Agnetto Josip, Malalan Karol, Miklavc Anton, Negode Josip, Dr. Slavik Edvard, Dr. Wilfan Josip odborniki, in v nadzorništvu so bili izvoljeni gđ: Plesničar Vekoslav, Zidar Gregor, Cibic Valentin, dr. Ferluga Karol, Trnovc Vladko.

Bilanca in prospeh se razvidi iz sledečih postavk:

Račun blagajne, gotovina 31. decembra 1921 L 141.309'39, račun denarnih zavodov L 199.554'47, račun posojil L 5.516.539'63, račun zaostalih obresti L 160.275'10, račun tiskovin (knjižice) L 540'42, račun prehodnih zneskov L 248'51, račun vrednostnih papirjev L 263.187'—, račun hiše (Balkan) L 1.252.517'52, račun hiše (Torre Bianca) L 148.526'—, račun inventarja L 1. Pasiva: račun deležev L 114.402'—; račun hranilnih vlog L 7.430.876'73; račun tekočega računa L 98.748'83; račun vstopnin L 480'—; račun neizplačanih dividend L 14.604'80; račun predplačanih obresti L 18.075'09; račun zaostalih davkov L 18.563'89; račun zube in dobička, dobiček L 22.947'90. — Skupaj 7.718.699'24.

Čisti dobiček se je razdelilo na sledeči način: dividenda 5% od deležev (po § 20 združnih pravil) L 5.101'80; »Solsko društvo« v Trstu L 3.000'—; »Dijaško podporno društvo«, Trst L 3.000'—; društvo »Prosveta«, Trst L 4.000'—; Glasbena Matiča, Trst L 1.500'—; »Dobrodelnost«, Trst 2.400'—; Slovenska Trgovska šola, Trst 1.000'—; »Akademsko fer. društvo Balkan«, Trst L 300'—.

Vsa društva lahko dvignejo njim votirane svote pri blagajni proti v redu podpisani pobotnici.

LJUBLJANA, 14. julija.

Jadranska banka je prevzela kup delnic Banke Juoglave de Chile v nominalni vrednosti 10 milijonov dinarjev.

Nacionalizacija trboveljskega premožekopa. Delniška družba trboveljskega premožekopa je zvišala svojo delniško glavnico od 48 na 100 milijonov kron. Večino novih delnic je prevzela »Slovenska banka« tako da je prišlo to največje industrijsko podjetje Slovenije pod neposredni upliv jugoslovanskega kapitala. Jugoslovenska vlada namerava pričeti s pogajanjmi z avstrijsko vlado, da bi se sedež družbe prenesel iz Dunaja v Ljubljano.

Švicarski izvozni krediti za Jugoslavijo. Za kupniki švicarskih bank in industrije so se po-
netovali o vprašanju, da se Jugoslaviji dovo-
lijo krediti v svrhu, da se pospeši švicarska
izvozna trgovina v Jugoslavijo. Ima se dati
kredit 100 milijonov švicarskih frankov. Da se
pripravi potrebna denarna sredstva se name-
rava ustanoviti delniška družba z glavnico 25
milijonov švicarskih frankov.

Združitev jugoslovanskih paroplovnih družb. S posredovanjem in s podporo vlade se bodo združile z družbo Ungaro-Croata ki bo prevzela ime »Jadranska plovidba« sledeče paroplovne družbe: »Dalmatia«, »Dubrovačka paroplovna družba«, »Boka«, »Austro-Croata« ter »Hrvatska paroplovna družba« s sedežem v Senju. »Ungaro-Croata«, ki je imela do sedaj 39 parnikov z 14.754 tonami, bo na ta način pridobila še 45 parnikov s približno 9500 tonami.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu

Trst, dne 15. julija 1922.

ogrške krone	1.65	1.75
avstrijsko-nemške krone	—10	—13
čehoslovanske krone	49.75	50.50
dinarji	26.40	26.50
leji	12.25	13.75
marke	4.82	5.30
dolarji	21.90	22.10
francoski franki	180.75	181.50
švicarski franki	439.75	442.75
angleški funti papirnat	92.20	93.20
angleški funti, zlati	105.50	107.50
nzoleoni	84.50	85.50

Jadranska banka	129
Cosulich	296
Dalmatia	296
Cerolimich	1520
Libera Tristina	461
Lloyd	1225
Lussino	685
Martinolich	136
Oceania	175
Premuda	388
Trpcevic	225
Ampela	567
Cement Dalmatia	319
Cement Spalato	245

Inserirajte v »Edinosti«

Občina Marezige

razpisuje

službo občin. tajnika

Doba poizkušnje traja eno leto, na kar postane stalnim. Letna plača znaša 7200 lir. Konkurent mora zraven prošnje predložiti na zaslovljeni obč. urad v določenem času sledeče dokumente:

- 1) tajniško spričevalo, potrjeno od dežel. odbora;
- 2) popolno znanje slovenskega in italijanskega jezika;
- 3) italijansko državljanstvo;
- 4) krstni list;
- 5) sodniško spričevalo;
- 6) spričevalo o dobrem obnašanju;
- 7) zdravniško spričevalo o zdravem in močnem razvitem telesu.

Čas za konkurirati je določen do 15. avgusta 1922.

Župan: Koren.

ČEVLJARNICA

MICOLICH

Trst, via Udine 32 (vogal L'Artoisto)

(prej Belvedere)

Izbera moškega, ženskega in otroškega obuvala Sprejema naročila in popravila. Lastna delavnica. — Usnje zajamčeno. Cene nizke. Postrežba točna.

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše

kuhinske in druge hišne potrebščine

iz aluminija, steklovin, lesa in emailirane prosti.

TRST — Piazza San Giovanni

DOBROZNANA MANUFAKTURNA TVRDKA

M. AITE

Trst — Via Mazzini št. 37 (prej Via Nuova) — Trst

namazna cenj. odjemalcem, da se je preskrbela z veliko izbero blaga za moške in ženske obleke, platna, bombaževine, volnenih odev, žimnic in vatranih odev lastnega izdelka, trliža, volne in žime, izdelanega perila kakor tudi vsakovrstnih pletenin. Istočasno namazna, da je preskrbljena z bogato izbero vseh potrebščin za pomlad in poletje po najzmernejših cenah.

Razna usnja najboljših tovarn.

Velika izbera kopit.

Gumijevi podpetniki

»Pirelli«

Čistilo za čevlje

»Brill« in »Crea«

Use po najnižjih cenah.

Za preprodajalce posebni popusti.

49 Via Udine (prej Belvedere) 49 Tel. 34-75 bis

AMBULATORIJ

za spolne, sifilitične, kožne in otroške bolezni

D.ra G. & A. De Leo

Specialista spopolnjena na pariški kliniki

Moderno zdravljenje sifilitične bolezni, zoženja in vnetja cevi in kapavca.

Preizkušnja krvi za ugotovitev sifilitičnih okuženj.

Sprejemata od 10 do 12 in od 14 do 17.

Gorica, Piazza Nicolò Tommaseo (Piazzetta) 8

Tržaška zadruga delavcev za majoliko in izdelovanje podov

reg. zadruga z o. z.

Trst, Via dell' Olmo št. 6.

PODRUŽNICE:

Gorica Monfalcone

Via Garibaldi št. 23 Via Friuli št. 614

Zaloga in delavnica majoličnih peči in štedilnikov.

Izbera majoličnih plošč za stene in keramičnih plošč za pode.

Prevzema se delo v okolici

Zaloga pohištva

ANTON BREŠČAK

Gorica, Via Carducci št. 14

(prej Gosposka ulica).

Doma kar manjka naj pregleda vsak — vse naj napiše si pri dnevni luči — omare mize, stole, posteljnjak — in vse kar rabi sploh v domači kući. — Kar manjka, to mu preskrbi Breščak — štiri-najst številka ulica Giosue Carducci.

Največja prilika za blirno!

Srebrna ura z zlato verižico od

L 140.— naprej edino

v ulici Scalinata 1, Francesco Buda

Prva kmečka gospodarska zadruga v Selu na Vipavskem p. Črniče

ima v zalogi okrog

500 hl 11-12%

naravnega domačega belega vina.

Cene zmerne.

448

Dr. A. Grusovin

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.

Sprejema od 9—12 in od 3—7 ure.

Gorica (Piazza grande) Travnik hiša

Paternoll.

60)

Urarna in zlatarna

Lorenzo Macor

Trst, Via Udine 26.

Velika izbera darov za blirno

24 po najnižjih cenah.

Velik dohod budilk znamke

„Vella“ in boljših.

ŠIRITE „EDINOST“

SREBRNE KRONE

plačuje po višjih cenah kakor vsi drugi kupci

ALBERT POVH - Trst, Via Mazzini št. 46

(prej Via Nuova) 10

Purič Andrej

Trst — Via Media št. 6 — Trst

ima na prodaj večjo množino izgotovljenih štedilnikov ter prevzema in izvršuje točno vsakovrstna nova naročila.

Pozor na domačo tvrdko!

FRANC SAUNIG, Gorica, Gosposka ulica sedaj Via Carducci št. 25, naznanja slavnemu občinstvu, da ima veliko izbero šivalnih strojev več vrst za krojače, šivilje in čevljarje

iz najboljših nemških tovarn, katere jamči 10 let.

Dalje velika izbera dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo poštne prosti. Lastna mehanična delavnica.

Antonio Lelio Camatti

Trst, Via Mazzini št. 39, Telefon 29-85

Specialiteta tu- in inzemskega blaga za moške in ženske obleke. Paletot — Izgotovljene obleke po meri — Bogata izbera dežnih plaščev — Kopalne moške in ženske obleke različnih vrst — Perilo — Nogavice — Ovrnice — Naramnice. Pletenine vseh vrst — Specialiteta volnenih pokrival in odev; velika zaloga volne za blazine, trliža in potrebščin za neveste.

Prodaja na drobno in debelo.

Specijaliteta

Figova kava „LEVANTE“

najboljši kavin dodatek izbornega, aromatičnega okusa. Samo s figovo kavo „LEVANTE“ pripravi gospodinja izborno kavo brez ali le z malim dodatkom kolonialne kave. — Vsled tega naj nemanjka ta v nobenem gospodinjstvu.

Zahtevajte vedno kavo „LEVANTE“ z našo znamko.

Prva tovarna figove kave „LEVANTE“ Loser & Lutta, Trst,

Via Carpison 10-12, Telefon 44-06

ALESSANDRO LEVI-MINZI

via dei Rettori 1 in via Maltanton 7-13

POHIŠTVO

Absolutno konkurenčne cene. (76)

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.

Vogal via Valdirivo 27 — Via 30 ottobre 11

Izvršuje vse bančne posle.

Kupuje in prodaja raznovrstne tuje valute. — Prodaja in kupuje jugoslovanske krone. — Izvršuje nakazila SHS kron v Jugoslavijo. Sprejema SHS krone na obrestovanje po dogovoru.

Vloge na knjižice v Lirah obrestuje

po 3 3/4 % netto

Vloge na tekoče račune po 4 1/2 %

Vezane vloge obrestuje najugodnejše po dogovoru.

Glavni sedež banke: LJUBLJANA.

Podružnice: Gorica, Maribor, Celje, Kranj, Ptuj, Brežice, Novisad, Sarajevo, Split, Metković.

Delniška glavnica: SHS kron 50.000.000.—

Rezervni zaklad: „ „ 45.000.000.—

Tel. št. 5-18. Urađuje od 9-13.